

Posudek diplomové práce Jitky Esserové *Řád. Revue pro kulturu a život (1932-1944)*

Jitka Esserová si jako téma své diplomové práce zvolila zdánlivě „praktický“, ale ve skutečnosti poměrně náročný cíl: zpracovat dosud stále chybějící bibliografii časopisu Řád, doprovázenou obsáhlejší studií kulturně-historické povahy, jež by se pokusila charakterizovat časopis a vklínit jej do dobových souvislostí. Jde o nesnadný úkol mimo jiné i z toho důvodu, že stále nemůžeme konstatovat, že jde o téma dostatečně zajištěné a komentované patřičnou odbornou literaturou, zvláště pokud jde o reflexi literárních a literárně kritických souvislostí.

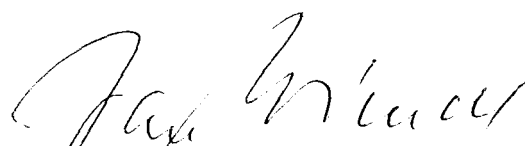
Jitka Esserová si výchozí kapitolu, věnovanou těmto otázkám, rozčlenila do několika pásem. Nejprve mapuje v obecnějších, ale nezkreslených siluetách společenskou a kulturní situaci 20. a 30. let, zvláště se zřetelem ke vztahu mezi katolicismem a demokratickým modelem uspořádání, z jehož střetů posléze vyrůstá idea založení Řádu. Podrobně pak z dochovaných archivních a knižně a časopisecky vydaných zdrojů mapuje zrod a rozvoj časopisu. Podstatná je rovněž snaha zachytit a komentovat podstatné názorové postoje, rozvíjející se uvnitř časopisu, v rámci diskusí členů redakce, zejména však vzhledem k rozličným polemikám s oponenty z řad liberálů a levice, které redakce vedla. Zvláštní pozornost pak autorka věnuje tématu španělské války a nabízí tím pozoruhodnou perspektivu k chápání dobových diskusí, v nichž právě rozdílná interpretace španělské občanské války podstatným způsobem poukazovala na politické rozčlenění soudobé intelektuální společnosti; dále se věnuje otázce česko-německých vztahů ap. Zajímavý je rovněž autorčin shrnující profil reakcí redakce na mnichovské události, stejně jako reflexe „válečného“ Řádu, kdy v něm, podobně jako v Zahradníčkově Akordu, nalézala možnost publikace celá řada levicově

smýšlejících či liberálně založených autorů, jejichž časopisecké tribuny byly nacistickým režimem zastaveny.

Bibliografie Řádu pak představuje samostatný blok, koncipovaný a zpracováváný standardními způsoby a s pečlivostí. Rád bych, aby – až bude spuštěn nový katederní web – mohla být tato bibliografie elektronicky publikována, neboť materiálově přináší dosud nezpracovaný celek.

Diplomovou práci Jitky Esterové rád doporučuji k obhajobě.

Praha 9. 9. 2010

Doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.